

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Skeel, Mogens.; Udg. af Soph. Birket Smith.

Grevens og Friherrens Komedie : En dramatisk
Satire fra Christian V.s Tid

Kjøbenhavn : G. S. Wibes Bogtrykkeri, 1871

XI, 31 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Grevens og Friherrens

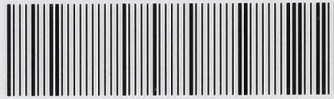
Komedie.

1871.

55.-209.

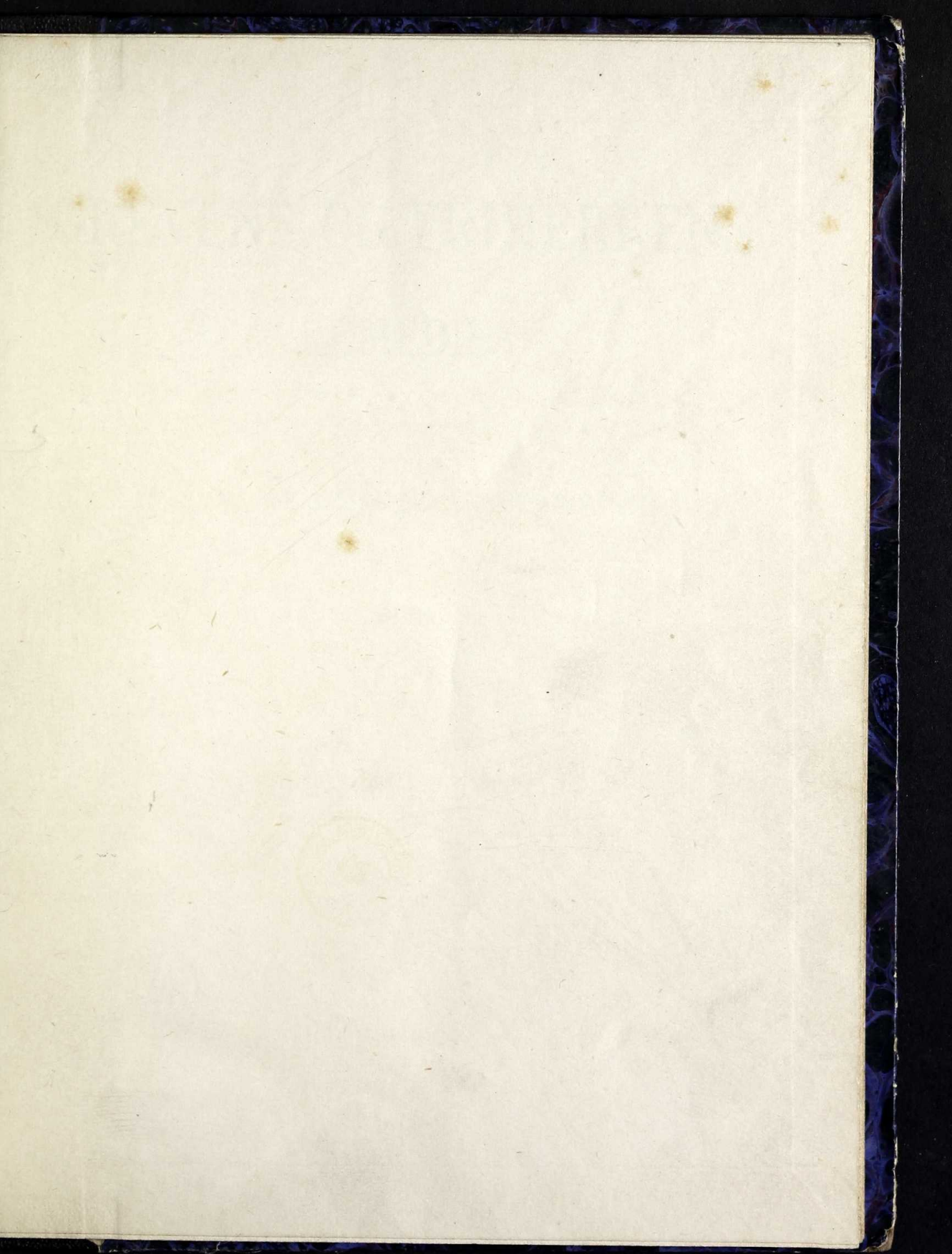
80

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130021040607

GREVENS OG FRIHERRENS KOMEDIE.

EN DRAMATISK SATIRE FRA CHRISTIAN V.'S TID.

UDGIVET

AF

SOPH. BIRKET SMITH.

KJØBENHAVN.

G. S. WIBES BOGTRYKKERI.

1871.

GREVEN OG FRIBERRENS

KOMEDIE

EN DRAMATISK SATIRE PAA CHRISTIAN V. S. TID

Trykt i 100 Exemplarer.

UDGIVET

Færdig fra Trykkeriet den 14de April 1871.

SOPH. BIRKET SMITH

KÖRNHAYN

WILHELM MÜLLER

1871

Det tør antages bekendt, at Christian V. Aaret efter sin Thronbestigelse oprettede en ny højere Adel — Grevernes og Frihervernes —, som han benaadede med mange og store Særrettigheder. Denne Regeringshandling vakte, som rimeligt er, overordenlig megen Misfornøjelse hos den større Del af Landets gamle Familier. Jo mere hine enkelte Udkaarne hævedes frem, des mere maatte Adelsstanden som saadan selvfølgelig træde i Baggrunden, og hertil kom, at der for Medlemmerne af de gamle Ætter overhovedet kun var ringe Udsigt til at blive delagtig i Værdigheder, hvortil hverken en lang Anerække eller personlig Fortjeneste, men kun Enevoldskongens Gunst i Forening med store Pengemidler gav Adgang. Hvor heftig den Uvilje var, hvormed Adelen i Almindelighed betragtede baade Oprettelsen af den saakaldte „Herrestand“ og de Mænd, som optoges i denne, derom have vi et Vidnesbyrd i den bidende dramatiske Satire, som hin Tid har efterladt os under Navn af „Grevens og Friherrens Komædie“*). For Forfatteren af dette mærkelige Arbejde stiller det

---

*) Den bærer forøvrigt ogsaa andre Navne i Haandskrifterne, saasom: Herrestandskomædie, Peder og Mettes Historie o. s. v., men jeg foretrækker det ovenfor anførte Navn, som ogsaa er det, hvorunder den tidligere har været trykt (i Suhm's Nye Samlinger 2 Bd. S. 49—78).

sig som en Kjendsgjerning, at en Greve eller Friherre i bedste Tilfælde maa være en topmaalt Nar, medens der dog heller ikke er noget til Hinder for, at en ligefrem Skurk kan have forstukket sig mellem hine Samfundets Glimmerblomster. Det er ud fra denne Opfattelse, at han skildrer de Personer, der i Stykket fremtræde som Repræsentanter for Herrestanden, og selve Skildringen er i det enkelte gennemført med en saa skaanselløs Spot og tillige dog med saa megen Vittighed og ægte komisk Kraft, at man faar et tydeligt Indtryk af, hvilken Virkning den maa have øvet paa Samtiden, og fremfor alt da paa dem, mod hvem den nærmest var rettet. Naar Forfatteren har givet sit Arbejde dramatisk Form, har han naturligvis gjort dette med fuld Bevidsthed om, hvor meget dets Satire herved vilde vinde i Liv og Anskuelighed. Men iøvrigt har Fyldestgjørelsen af Skuespilformens strengere Krav aabenbart ikke ligget ham synderlig paa Sinde, hvad man saa meget lettere forstaar, da hans Arbejde hverken var bestemt til at opføres eller endog blot til at trykkes. Stykket er da ogsaa i dramatisk Henseende nærmest at betragte som en let henkastet Skitse. Handlingen er højst ubetydelig, først i 4de Akt gives der Udsigt til noget, der ligner en Forvikling, og Opløsningen er rent farceagtig. I hvilken Grad det satiriske Formaal har været Forfatteren det overvejende, derom vidner det blandt andet, at skjønt han i det hele maa siges at lægge særlig Vægt paa Karakter-skildringen, tager han det dog ikke saa nøje med en enkelt Gang at bryde dennes Objektivitet, naar han blot derved kan opnaa at komme Gjenstanden for sin Uvilje saa meget nærmere ind paa Livet. Jeg skal i saa Henseende fornemlig henvise til 4de Akts 2den Scene, hvor han lader Baronnen fortælle sit Levnedsløb.

Som det imidlertid af og til hænder med literære Frembrin-

III

gelse, at hvad der ved første Øjekast kunde synes det mindre væsenlige ved dem, til syvende og sidst dog bliver det, der bestemmer deres Plads i Literaturhistorien, saaledes ogsaa i nærværende Tilfælde. Saa ringe Fordring „Grevens og Friherrens Komædie“ selv gjør paa at bedømmes som Skuespil, er det dog efter min Overbevisning netop fra et dramatisk Synspunkt betragtet, at dette Arbejde vinder sin største Betydning. Det maa i saa Henseende fornemlig fremhæves, at Stykket ved hele sin kunstneriske Habitus betegner sig selv som tilhørende en Kunstretning, der er ganske forskjellig fra den, som hidtil udelukkende havde været repræsenteret i vor Skuespildigtning, medens det omvendt netop er den samme, som senere ved Holberg fik en saa rig og mærkelig Udvikling herhjemme. Med andre Ord: medens man ellers plejer at antage, at det først er ved den Holbergske Komædie at Renaissancens — og navnlig den franske Renaissances — Kunstanskuelse paa det dramatiske Omraade afløser den fra Middelalderen nedarvede Overlevering, som væsenlig ligger til Grund for hele den saakaldte „Skolekomædie“, have vi i „Grevens og Friherrens Komædie“ et Exempel paa et dramatisk Arbejde, som med alle sine Ufuldkommenheder i Hovedsagen frembyder ganske den samme Kunstkarakter som den Holbergske Lystspildigtning, og det paa en Tid, som ligger 40—50 Aar forud for dennes Fremkomst*). Denne Kjendsgjærning bliver

---

*) Denne Stykkets Betydning som Forløber for den Holbergske Komædie har jeg allerede for længere Tid siden udtrykkelig betonet; se Ludus de S. Kanuto duce. 1868. Indledn. S. X Anm.

det af dobbelt Vigtighed at fastholde ligeoverfor en Paastand, som man i de senere Aar temmelig jævnlig har set fremsætte, og ikke mindst skarpt fra norsk Side, den nemlig, at Holberg, idet han fuldbyrdede sin literære Gjerning, ikke „sluttede sig til en i den danske Literatur begyndt Retning,“ eller „fortsatte en for denne ejendommelig Udvikling,“ eller overhovedet „bragte nogen Spire til Modenhed, som før hans Tid var kommen til Syne i Danmarks Aandsliv,“ men tværtimod kun mægtede at blive, hvad han blev, ved paa alle Punkter at bryde med den Kultur, som gav hans danske Samtid dens Præg. Her er ikke Stedet til i det enkelte at eftervise denne Paastands fuldstændige Uholdbarhed. Jeg nøjes med i al Korthed at udtale, at Forholdet efter min Overbevisning er lige det omvendte, idet Holbergs Virksomhed i de allerfleste Henseender mindre er at betragte som en Grundlæggelse af noget fuldstændig nyt, end som en Fortsættelse og Afslutning af Bestræbelser, der allerede tidligere havde gjort sig bemærkede i vort Kulturliv. Dette gjælder ogsaa om hans Lystspildigtning, der, kunstnerisk taget, kun er det dramatiske Udtryk for en Smagsretning, som har efterladt sig Vidnesbyrd i vor Literatur i henvend 100 Aar før hans egen Fremtræden, og for at godtgjøre, at han ogsaa paa dette Punkt kun gik et Skridt videre i et forlængst anvist Spor, var det i og for sig ikke nødvendigt, at hin Smagsretning allerede før havde manifesteret sig dramatisk herhjemme, saaledes som den har gjort det i „Grevens og Friherrens Komædie“. Men at nu dette Stykke engang er til, taler i hvert Fald endnu yderligere til Gunst for min Opfattelse.

I hvad jeg i det foregaaende har yttret om Stykkets Kunstkarakter, er jeg, som man vil have lagt Mærke til, udenvidere gaaet ud fra, at min Dom om denne holder Stik, men Beviset

for, at det ogsaa virkelig er saa, mangler endnu. Jeg erkjender dog, at der paahviler mig en Forpligtelse paa dette Punkt, og jeg skal heller ikke undslaa mig for at indfri den. Hvad der imidlertid denne Gang nærmest har bragt mig til at beskjæftige mig med „Grevens og Friherrens Komædie“, er Ønsket om at tilvejebringe en selvstændig Udgave af Stykket, som hidtil har været savnet, og da hint Bevis ikke vil kunne føres fuldkommen fyldestgjørende uden Anvendelsen af et forholdsvis betydeligt Apparat, tillader jeg mig at opsætte det, indtil jeg — forhaabentlig om ikke lang Tid — atter kommer tilbage til dette Æmne. Jeg skal dog allerede her antydningssvis bemærke, at Modsætningen mellem Skolekomædiens dramatiske Methode og den, der kommer til Syne i „Grevens og Friherrens Komædie“, og omvendt dette sidste Stykkes kunstneriske Slægtskab med Renaissancens Komædie, træder frem næsten paa hvilket som helst Punkt, hvor man vil optage Sammenligningen, ligefra den Omstændighed ved Stoffet, at det er hentet umiddelbart ud af Samtidens Liv, og fra det Virkelighedspræg, som udmærker Skildringen midt i dens komiske Overdrivelse, indtil Dialogens ægte dramatiske Bygning, ja indtil selve denne Dialogs prosaiske Form. Saa svagt som Stykket er i sit Anlæg, har dog dette en umiskjendelig, om jeg saa maa sige, centripetal Karakter, som den væsenlig episk anlagte Skolekomædie ganske savner, og som et slaaende Vidnesbyrd om, hvilken Indflydelse det er, der ogsaa paa dette Punkt nærmest har gjort sig gjældende, skal jeg henvise til den øjensynlige Vægt, som Stykket lægger paa Overholdelsen af Tidens og Stedets Enheder. Ogsaa i Valget af det Personkomplex, der bærer Skildringen, saavel som i den Maade, hvorpaa disse Personer ere stillede i Forhold til hverandre indbyrdes og til Hand-

VI

lingen, lægger den nye Tids Kunstanskuelse sig tydeligt for Dagen, og jeg skal navnlig i sidste Henseende som noget for Skolekomedien ubekjendt fremhæve, at et kydskt Kjærlighedsforhold mellem to unge Personer her for første Gang — i al Fald i en frit opfunden Fabel — optræder som dramatisk Hovedmotiv, og at Intrigen udgaar fra og sættes i Gang af Tjenerparret, navnlig af Elskerindens Kammerpige og fortrolige, en sand Holbergske Pernille in nuce. Pernilles Navn yder et passende Tilknytningspunkt for den Bemærkning, at vort Stykke ikke blot forkynder sig som en Forløber for den Holbergske Komædie derved, at begge ere Affødnings af et og samme Kunstprincip, men at det ogsaa ved ikke faa Enkeltheder umiddelbart henviser til den særlige Modifikation, som Renaissancens Kunst undergik gjennem Holbergs Tilegnelse af den, og det er saaledes, for at nævne et Par iøjnefaldende Exempler, mærkeligt at se, at saa ejendommelige Holbergske Træk som den svage Fremstilling af Kjærlighedsforholdet og Karakterskildringens uforholdsmæssige Overvægt paa Intrigeelementets Bekostning ogsaa gjenfindes i „Grevens og Friherrens Komædie“. Ogsaa i hele den komiske Opfattelse og i Lunets Art er der meget, som ligefrem minder om Holberg, og overhovedet vil man lige saa fuldt overfor vort Stykke som overfor hvilket som helst af vor store Lystspildigter have Anledning til at gjøre den Iagttagelse, at om end den kunstneriske Methode er laant andestedsfra, er dog Skildringen ikke blot ved sit Stof, men ogsaa ved den Aand og Tone, der gaar igjennem den, fuldstændig national.

Jeg har ovenfor lejlighedsvis antydnet, at „Grevens og Friherrens Komædie“ er skrevet 40—50 Aar, før Holberg traadte op som Lystspildigter. Grevernes og Friherrernes Privilegier ere

VII

udstedte ²⁵/₅ 1671, og den ældste Afskrift, der hidtil kjendes af Stykket, er fra 1680. I Tiden herimellem maa Stykkets Udarbejdelse altsaa falde. Paa en Afskrift, som hidrører fra Langebek (Gl. kgl. Smlng. 796, Fol.), men som iøvrigt noget nær er den maadeligste af dem alle, har Hans Gram bemærket, at Stykket er skrevet: „circa an. 1674. auctoribus Henrich Rantzow, Mogens Scheel, Frid. Gersdorff og Holger Rosenkrantz Erichsøn.“ Denne Bemærkning er dog næppe paa noget Punkt ganske nøjagtig, og hvad navnlig Tidsangivelsen angaar, synes det med Sikkerhed at fremgaa af forskellige Kriterier (saaledes navnlig af Baronens Udtalelser i 4de Akts 2den Scene), at Stykket ikke kan være blevet til før 1678. At det er udgaaet fra den gamle Adels Midte, behøver intet Bevis; selv om det ikke skjønnedes af selve Satirens Formaal, bliver det indlysende af mangfoldige enkelte Træk. Som noget, der i denne Henseende er særlig betegnende, skal jeg fremhæve, at medens de Repræsentanter for Herrestanden, der i Stykket supponeres ved Fødselen at tilhøre den gamle Adel, i det højeste stilles i et latterligt Lys, skildres derimod den baroniserede Parvenu som en ligefrem Kjeltring. Men naar Gram nævner ikke færre end 4 Adelsmænd som Stykkets Forfattere, nævner han efter min Overbevisning 3 for mange, idet jeg nemlig af Grunde, som jeg ved en anden Lejlighed skal fremlægge, maa antage den ogsaa ellers i vor dramatiske Literatur bekjendte Mogens Skeel som Stykkets eneste virkelige Forfatter.

„Grevens og Friherrens Komædie“ har i sin Tid aabenbart været en højt skattet og meget læst Satire. Det sees ikke mindst deraf, at det har været mig muligt blot fra vore 2 offentlige

VIII

Bibliotheker at samle 15 forskjellige Afskrifter af dette Arbejde*); og endda kan det være rimeligt nok, at det store kgl. Bibliothek ejer nogle, som ere undgaaede mig. Trods denne Rigdom er det dog ingenlunde nogen ganske let Opgave at tilvejebringe en Text, som i alle Henseender er fuldkommen fyldestgjørende. Vanskelighederne komme nærmest fra en enkelt Afskrift, som findes i et Blandingsbind paa Universitetsbibliotheket (Rostg. Saml. 274, 4to). Denne Afskrift er nemlig paa ikke faa enkelte Punkter afvigende fra alle de andre hidtil kjendte Afskrifter, men tillige er det den ældste af dem alle — den er fra 1680**), medens ingen af de andre synes at gaa længere tilbage i Tiden end til Aar 1700 —, saa at man i en ganske særegen Grad er nødt til at tage Hensyn til den. Hertil var nu intet at sige, naar blot den Text, som denne Afskrift frembød, i sig selv kunde gjøre Fordring paa Tillid. Men man behøver ikke at se længe paa den for at overbevise sig om, at den er fuld af Forvanskninger af enhver Art. Mange af disse ere uforsætlige og hidrøre fra Fejlskrivninger, Misforstaaelser, Forglemmelser o. s. v., men

---

*) Disse Afskrifter ere fordelte saaledes. Paa Universitetsbibliotheket: Rostgaards Smlng. 243, 4to (3 Explr. og Begyndelsen af et 4de), og 274, 4to; Additam. 293, 4to. Paa det kgl. Bibliothek: Gl. kgl. Smlng. 796, Fol. (2 Explr.), og 2399, 4to; Ny kgl. Smlng. 833, 4to; Thott's Smlng. 742, Fol., og 1518—20, 4to (3 Explr.); Kall's Smlng. 398, 4to.

**) Afskriften af selve Komædien er ikke dateret, men i det Bind, hvori den er indført, forefindes ellers ikke faa Tidsangivelser, og en omhyggelig Sammenligning af disse giver som Resultat, at hin Afskrift tilhører det angivne Aar.

IX

der forekommer ogsaa Forvanskninger af en anden Art, idet det paa flere Steder er ganske aabenbart, at Afskriveren har udvidet den oprindelige Text ved Tilsætninger af egen Opfindelse. Blandt disse Tilsætninger gjør et Antal pøbelagtige Gemenheder, i hvilke der ikke er Gnist af Vittighed, sig særlig bemærket. At de hidrøre fra Afskriveren — en vis Knud Henriksen i Viborg — bliver tydeligt ikke alene derved, at de ikke forekomme i nogen af de andre Afskrifter, men ogsaa og fornemlig derved, at flere af dem enten lægges i Munden paa Personer, der efter den Maade hvorpaa de ellers skildres umulig kunne fremføre dem — saaledes ogsaa den unge Elskerinde —, eller ere indsatte paa en saadan Maade i Texten, at de gjøre denne ganske meningsløs. I det samme Blandingsbind, hvori den nævnte Afskrift er indført, findes adskillige andre yderst plumpe Stykker, der tilsammen vidne om, i hvilken Retning Afskriverens Smag er gaaet, og da han nu desuden selv var Forfatter — ikke faa af de i samme Bind optegnede Digte ere af ham selv —, forstaar man let, at han ligeoverfor et Arbejde som „Grevens og Friherrens Komædie“, hvor Tonen allerede i sig selv er temmelig fri, ikke har kunnet modstaa Fristelsen til paa egen Haand at anbringe nogle Prydelser af den Slags, som han saa meget yndede. — Man vil allerede af disse Antydninger faa en Forestilling om, at den Hjælp, som den omtalte Afskrift yder ved Textens Restituering, undertiden er af meget tvivlsom Værd. Saa længe den nogenlunde stemmer med de andre Afskrifter, er Sagen naturligvis ganske simpel. Men saa snart Afvigelserne begynde, begynde ogsaa Vanskelighederne. Det gjælder da i hvert enkelt Tilfælde at afgjøre, om de Læsemaader, hin Afskrift frembyder, i sig selv have saa megen indre Sandsynlighed, at de kunne antages for rigtige, og

selv hvor dette mest afgjort synes at være Tilfældet, er det jo dog muligt, at man kan have taget fejl. Under alle Omstændigheder staar det dog fast, at hin Afskrift paa Grund af sin Ælde bliver den, der fortrinsvis maa lægges til Grund ved en Udgave af Komedien, og dette er da ogsaa sket i nærværende Tilfælde; men det forstaaes let af det anførte, at jeg ogsaa stadig har raadført mig med og tildels optaget Læsemaader af de andre Haandskrifter, af hvilke No. 1520, 4to, i Thott's Smlng. vistnok er det, der i det hele kommer hin ældste Afskrift nærmest*). Ved den Udgave af Stykket, som er trykt i Suhm's Nye Samlinger (2 Bd. S. 49—78), have forholdsvis faa og temmelig nye Haandskrifter været benyttede, og hvilke Mangler end min Udgave kan have, kommer den dog utvivlsomt den oprindelige Text adskilligt nærmere end den tidligere. Men en paa alle Punkter fuldkommen sikker Text vil dog næppe kunne bringes til Veje, før der er fundet flere gamle Haandskrifter, ved hvilke hin for Tiden ældste Afskrift kan skarpere kontrolleres eller endog gjøres helt overflødig. — Da jeg ikke ved min Udgave udelukkende har kunnet følge noget enkelt Haandskrift, har jeg ment, at det kunde forsvares at give Texten i nyere Retskrivning, men for dog ikke ganske at udvidske det gamle Præg har jeg i alt væsenligt beholdt selve de gamle Ordformer, idet jeg ogsaa i denne Henseende nærmest har sluttet mig til den ofte

---

*) Jeg taler ikke om No. 742, Fol., i Thott's Samling, der for den største Del er umiddelbart afskrevet efter selve hin ofte omtalte Afskrift, og som derved taber den Værdi, det ellers vilde have som det utvivlsomt næstældste af alle Haandskrifterne. Det er fra omtrent 1700.

omtalte ældste Afskrift. Heller ikke her undgaar man dog Vanskeligheder, idet der ligeoverfor visse Sprogejendommeligheder i hin Afskrift kan blive Spørgsmaal om, hvorvidt de ogsaa tilhørte den oprindelige Text eller kun ere Provindsialismer, som hidrøre fra Afskriveren. For saa vidt dette sidste kunde antages at være Tilfældet, var der naturligvis ingen Grund til at beholde dem i Aftrykket.

GREVENS OG FRIHERRENS KOMEDIE.

GREVEN OG FRIBERRENS KOMEDIE.

Personer.

Hr. Skovsgaard, Greve af Skovsgaardsborg.

Hr. Krumpen, Friherre af Krumpenborg.

Baron Klingenbeutel, Brudgom.

Grevinden.

Friherinden.

Jomfru Skovsgaard, Grevens Dotter, og Brud.

Junker Skovsgaard, Grevens Frænde og Brudens Kjæreste.

Peder, Grevens Tjener.

Mette, Grevindens Pige.

Doktor Faustus [alias Lamfacius], den unge Greves Hovmester.

En højtydsk Pitzerstikker.

En nedertydsk Pitzerstikker.

Skuepladsen er i Kjøbenhavn.

ACTUS 1.

Scena 1.

Greven. Peder.

Greven (raaber). Peder!

Peder. Junker!

Greven. Dumrian! Taabenakke! Et Bæst skulde snarere fatte en Ting end du. Jeg haver sagt hannem det tusinde Gange, og dog kommer han altid igjen med hans: Junker, Junker. Jeg skal junkre dine Ørne, hør du det, din Oxe! Ud paa Landet og tjen i en Borgestue! Du est ikke værd at tjene Herrestandspersoner.

Peder. O gode Excellents, det slap uforvarendes ud for mig.

Greven. Jeg vil ikke være slet og ret Excellents; sæt »grevelig« hos i Djævlens Navn!

Peder. Ja, Excellents grevelig, jeg skal se mig bedre for en anden Gang.

Greven. Fanden rider hannem!

Peder. Jeg skulde jo sætte »grevelig« hos.

Greven. Hør, du skalt sætte »grevelig« for »Excellents«, og endda »høj« til.

Peder. Nu véd jeg det: grevelig Excellents høj.

Greven. Hvad skal jeg gjøre ved hannem? han flyr mig dog engang en evig Spot. Hvilken en Fortræd man skal have! Jeg tænkte nu, jeg var i den Stand, at intet kunde gaa mig imod. Monne Fyrster og have Fortræd? det gad jeg ikkun vidst. Jeg faar dog saa længe at prædike for hannem, at han kan fatte noget. Jeg er saa bange, han kommer engang, naar der er nogen hos, med det forbandede »Junker«; man maatte heller slaa en Kniv i mig. »Højgrevelig Excellents« beholder han aldrig, det gjør ingen Gode; »Eders Naade« er lettere at sige*). (Til Peder) Hør hid du! Det første du kalder mig Junker, skalt du sidde paa Vand og Brød i otte Dage; men enten jeg taler til dig eller du vilt mig noget, skalt du altid sige: Eders Naade.

---

*) Prædiketet »Højgrevelig Excellence« eller alene »Excellence« tilkom egentlig ikke Greverne som saadanne, men kun dem af Greverne, der tillige vare Gehejmeraader. Derimod havde alle Grever Lov til »af deres Folk og Tjenere« at lade sig kalde »grevelig Naade.« Det for andre stødende i denne sidste Betegnelse laa uden Tvivl fornemlig deri, at man hidtil kun havde brugt Ordet »Naade« ligeoverfor fyrstelige Personer.

Peder. Ja saamænd, med Guds Hjælp! Vor Herre skal nok give mig sin Naade til at sige: Eders Naade.

Greven. Peder!

Peder. Junker!

Greven. Hvad?

Peder. Excellents! nej Naade, Naade!

Greven. Eders Naade da.

Peder. Eders Naade!

Greven. Saa, saa, det er ret. Gak ud og hent mig en Pitzerstikker. Du skalt tage en tydsk; de véd bedst, hvad Folk de arbejder for.

Scena 2.

Peder (alene).

Eders Naade! Eders Naade! Jeg kan intet holde mig for Latter. Faa han Skam, der véd, hvor det er fat med Junker. Han hører det vel intet? Jeg tykkes, han ser ud ret ligesom tilforne; jeg kan ingen Forskjel finde. Han er sig selv saa lig, var ikke de galne Griller, han har faaet udi Hovedet. Intet var han smuk før, slemmere er han nu. Ansigtet er lige det samme, andet end han sætter Næsen lidt mere i Vejret, og de skjæve Ben, han har, løfter han end én Gang saa højt. Dog vil han nu med Djævels Gevalt være en anden. Jeg véd intet, hvor det er: tilforne hjalp han en Haand til med, naar man skulde klæde ham af eller paa, nu er han ligesom en Knub og saa tung, naar man skal fly ham i Seng, at vi har nok at bære paa hannem. Dog mærker jeg ikke, det er af de Penge, han har nylig faaet. Lige saa gal som han er, lige saa gale har han og gjort de andre med her i Gaarden. Jens Kristensen, Junkers egen Dreng, har faaet sin gamle Trøje skaaren for til saa spids og saa

lang, at den naar ned til Laarkrogen, og nu hedder han Secre-
taire, lær nu! Klavs, som Junker har selv fød op, har nu faaet en
Paryk, saa man næp kan se Næsetippen, er nu Monsr. Kammer-
tjener; saa i Djævels Skind og Ben! Mens det kløgtigste er Maren
Jensdotter, Lange Maren vi kaldte hende en Stund, hun har faaet
et gammelt Taftes Sperlagen af Fruens over Hovedet, og nu maa
de andre intet kalde hende andet end Mammeselle. Lavrids
Stalddreng havde nær slaget mig hin Dag, for jeg kaldte ham
saa; hans gamle Hat er opsat paa den ene Side, og nu vil han
være Berider. Bitte Erik, som Fruen tog til sig i Jylland for
Guds Skyld, haver faaet Røven ganske buntet og skal være, hvad
Fanden det er, en Pase? Du fik Skam i dine Ben, skulde du
passe saa tidt frem og tilbage paa Gaden om Dagen, som jeg
skal gjøre. Jens Kokkedreng, der giver os Mad, hedder Mester
Jens, og jeg fik en Djævels Ørfigen anden Dags Gaar af Junker,
for jeg ikke vidste, hvem han mente med Portenøren; kunde jeg
tænke, det var vor Gaarddreng? Min Sjæl, jeg hør noget, det
er vist —

Scena 3.

Peder. Mette.

Peder. Se, er det dig? Jeg tænkte, det var Junker.

Mette. Junker? Junker? Du est altid saa kjæphøj. Nu
skalt du faa en Fandens Færd; strax vil jeg gaa hen at give
dig an.

Peder. Ak nej, min Hjertens Mette! Men hvad skal jeg
dog sige?

Mette. Greven, du Dummerhoved!

Peder. Greven du Dummerhoved. Mens sig mig Stakkel,
hvad er Greven?

Mette. Det skal jeg nok sige dig, det véd jeg hel vel. Greve — det er Greve.

Peder. Endnu er jeg lige vis. Er da en Greve bedre end en Herremand? det er Spørgsmaal.

Mette. Skam dig at lære af et Kvindfolk. Javist er han bedre end en Friherre ogsaa.

Peder. Hvorfore?

Mette. Lad se, om jeg kan komme dig til at begribe det. Giv vel Agt paa: en Greve, en Friherre kan man gjøre af hvad Slags Folk man vil, en Bankerotterers Søn, en Kræmmers Søn, en Kromands Søn, en Kjedelffikkers Søn, en Glarmesters, en Koblers, en Skinders, en Gilders, en Bissekræmmers, en —

Peder. Holdt op i Djævlens Navn, ellers faar vi Bøddelens og Rakkerens i med.

Mette. Mens deraf kan du ikke gjøre en Herremand. Der skal saa mange Forfædres Vaaben paa begge Sider, baade paa Fædernes og Mødernes maa de have været uden Berygtelse, at man kan ikke sige dem den ringeste Klik paa. Hvor kan man da komme saa let til at være Herremand som Greve og Friherre?

Peder. Des bedre skulde Herremændene da være.

Mette. Hvad er det ondt at prædike for de dumme! Jo lettere man kan komme til at blive høj, des bedre er det jo; for se! om du vilt nu udi en Hast have en rund Kugel, var det ikke bedre at tage Vox end Bly? Vilt du have en af Bly, saa skal der først Bly til, og saa Ild, og saa en Form; men en Voxkugel kan gjøres mellem Hænderne.

Peder. Mens saa varer den intet saa længe igjen.

Mette. Og justement derfor er den højere æstimeret; for ligesom man kan snart komme til den, saa kan man og snart trykke

den flad igjen imellem Hænderne. Men en Blykugel skal der en stor Hammer til at gjøre flad.

Peder. Du est endda Djævels klog.

Mette. Ja, det er jeg, og du vilt endda ikke gjøre Rede paa det, os er imellem. Hvorpaa betænker du dig? Hvem véd? Jeg tør vel ogsaa have noget af Fruens i mit Skrin; det skal svart hjælpe til Sagen*).

Peder. Vi vil snakke om det en anden Gang. Vores Mammesel er stadselig, hun svinker med sin Hale.

Mette. Hun Mammeselle! Ligesom vi ikke kjendte Lange Maren! Det er en skjøn! Ja saa min Evigheds Velfærd laa Junkers Klavs hos hende paa Trappen.

Peder. O nej, sig intet det!

Mette. Hvad vilt du sige? Jeg er ikke blind! Det er saa, det er saa.

Peder. Sagte, sagte, jeg faar at gaa.

ACTUS 2.

Scena 1.

Grevinden. Jomfru Skovsgaard. **Mette.**

Grevinden. Jeg ser vel, din Hu staar til den unge Lækker. Det er sandt, at han er af bedre Afkom end den anden og for hans Person en meget vakker Karl, mens han maa ligevel vige den allerlumpenste Baron, der kan være til. Her hjælper ingen Snak, gjør dig kun færdig; i denne Aften skal det gaa an.

---

*) Nogle, ellers mindre gode, Haandskrifter have her: »Hvem ved, om vore Børn kunde ikke ogsaa blive Grever og Friherrer. Jeg tør vel ogsaa have« o. s. v.

Jomfruen. Mens tænker engang, min hjerte kjære Moder, hvad I haver selv sagt om hannem tilforne; og nu vil I endda forraade mig med hannem.

Grevinden. Alt det er intet; han er Baron, det er nok, og du faar en Rang.

Mette. Min Sjæl, Fru Grevinde, da kjøber hun den Rang dyre.

Grevinden. Holdt din Mund, Sladdertaske!

Mette. Men er det nok, at Bugen skal miste, for Rumpen kan faa Ære?

Grevinden. Sid, tag fat paa din Gjerning og tal ikke et Ord. (Til Datteren.) Jeg véd intet, hvor det er fat med dig, min Dotter; du est intet ærgjerrig. Det er jeg vis paa, at dersom din Fader ikke havde ladet sig gjøre til Greve, han skulde aldrig haft en rolig Time hos mig.

Jomfruen. Jeg vil aldrig gifte mig, min hjerte Moder.

Grevinden. Jeg kjender vel den Snak. Ho, ho, jeg véd nok, hvordan jeg var, den Tid jeg var paa din Alder. Det kommer ikke inden dine Tænder. Du skulde vel gaa saa længe, at vi fik kanske en skøn Hæder for dig. En Mand først, saa maa det andet siden dumre hen (?); da er der intet saa stor Fare hos, han kan skjule en hel Hob. Han sidder dig udi Hovedet, den Skovsgaard, jeg véd det vel. Der kunde du sidde og være en Bondekone al din Livstid. Hvad mén du, vi i vort Stand agter saadan nogle!

Jomfruen. Mens, min allerkjæreste Moder, han hør os jo nær til, og jeg har selv hørt Eder sagt, at han er af de bedste Folk her i Landet, hvis Forfædre har i mange Aar gjort Kongerne Tjeneste og vovet baade Liv og Gods. Han er besvogret med de fornemmeste og har altid været æret og agtet. Kanske, min hjerte Moder, med den anden kan I faa den til Søster,

der stal Halvparten, sidste Gang hun skulde gjøre Eder de Hørgarns Lagen.

Grevinden. Der ligger ingen Magt paa, siden du sidder øverst til Brylluper og Barseler.

Jomfruen. Enten jeg sidder øverst eller nederst, da kjen-der de mig dog og véd, hvem jeg er; der kan sættes over mig hvem der skal, jeg er dog den jeg er. Ære og Vanære kommer af os selv. Tilmed, naar jeg vil blive i mit Hus, haver jeg intet fornøden at cedere nogen.

Grevinden. Ja, ja; du faar vel at finde, hvad det er at sidde inde i sit Hus. Forsøg det ikkun saalænge igjennem, som jeg har gjort. Du faar endelig at have en Herrestandsperson. Jeg taler for dit Bedste. Du holder nu af den anden, mens hvor længe mener du, det bliver ved? Jeg haver ogsaa selv holdt af mange, men det forgaar snart igjen. Kvindekjærlighed er gruelig hed og varer ikke længe.

Jomfruen. Kan han da intet blive Baron?

Grevinden. Der stak Sygen! Nej, han har intet Middel nok, og vi kan intet give hannem meget med, fordi vi skal endelig fuldgjøre det Grevskab til din Broder; derfor kan I andre intet faa.

Mette. Saa for én kan blive mæt, skal de andre svelte. Naar de nu spørger Eder, hvor Eders Broder lider, Jomfru, svarer saa: altfor vel, det Fanden tage hannem!

Grevinden. Faar jeg fat paa en Kjæp, jeg skal lære dig at tie, din Akkermær. (Til Datteren.) Og du, ingen Snak mere! Jeg vil saa, og din Fader og. Baronen har Penge, han kan forstrække os til Grevedømmet; gjør dig færdig til Aften! Mens hvem er der?

Scena 2.

De forrige Friherinden

Friherinden. Søster Grevinde, fortænk mig ikke, for jeg kommer saa dristig.

Grevinden (ved sig selv). Ih min Gud! jeg skulde været neder paa Trappen imod hende eller her oppe i Døren, jeg véd intet tilvisse. Adelsfruer véd jeg vel nok, vi skulle tage imod her oppe i Salen. (Til Friherinden.) Min Søster Baroninde! nej, Baronesse! holdt, Friherinde! om Forladelse, jeg véd min Sjæl ikke hvilket.

Friherinden (slaar for paa sig). Det Fri-her-inde, det herinde, det ville vi have, Søster.

Grevinden. Nu da, Friherinde, velkommen! Men hvad skal da Ridderfruer hedde?

Friherinden. Skal det være Friherinde først, da kommer ogsaa Ridderinde, ellers var det galt. Hvad skal jeg sige — har Søster Fru Grevinde intet endnu gaaet over nogen af de andre?

Grevinden. Nej, jeg har intet endnu været ude; jeg venter kun efter det store Barsel, da faar vi vel vor Rang.

Friherinden. Dersom Søster Grevinden vil, da véd jeg, hvor der er en skøn Hob af alle de ældste og fornemmeste i en Barselstue, der kan vi lade se vores Herlighed.

Grevinden. Jeg er tilfreds; Page, sig, de spænder for!

Friherinden. Lad min Page gaa, han bar min Svands herind. Han er temmelig stor. Jeg holder af dem, der er storvoxen, saa kan man altid have Hjælp af dem.

Grevinden. Min er ikke heller liden, mens jeg vil have to, saa har man altid en færdig.

Friherinden (vender sig til Jomfruen). Vi faar snart denne Jomfru i vort Stand, hør jeg.

Grevinden. Ja i Eders! og det i denne Aften. Men kan I tro, min Søster, hun er saa forblindet, at jeg haver nok med hende at fly dertil. Jeg tænker, hun skulde betænke sig, om hun skulde være Grevinde!

Friherinden. Hille den Død, Gud taalte! hvad hører jeg? Vil I ikke være Friherinde? Hvad Dotter? Lader aldrig nogen høre, I haver ikke bedre Forstand! Hvad vilde I være?

Grevinden. O, hun har en anden i Sinde.

Friherinden. En slet og ret Herremand? Tvi, tvi, nu er det for groft. Jeg for min Person kan aldrig tænke paa, min Mand har været Herremand, jeg skal jo spytte.

Grevinden. Det er sandt, det er en vakker Karl; jeg skulde vel selv ikke fortryde det, vilde han holde sig op hos os i vores grevelige Hof.

Friherinden. Vi faar nu at gaa, Søster Fru Grevinde.

Grevinden. Jeg er færdig. Vi faar derhenne lidet at lade om os selver forstaa, Søster Friherinde.

Friherinden. Ho, ho! lad mig kun raade; jeg er ufor-skammet nok.

Grevinden. Mens mig faar min Søster at bære nogen liden Respekt, for Aarsags Skyld.

Friherinden (gør en Reverents). Grevinde, lader mig kun raade.

Grevinden (til Jomfruen). Nu, Dotter, ret nu er jeg her igjen. Gjør dig færdig! Sig til Mammeselle, hun gjør Alting

klart. (Til Friherinden.) Vi ville ikkun gjøre en Aftensmaaltid, paa den store Maner, Søster.

Scena 3.

Jomfruen. Mette

Mette. Ja, Jomfru, hvor vil det nu løbe af?

Jomfruen. Ah, ah!

Mette. Her hjælper ingen ah, ah; I bliver ophøjet ligesom Tyven, imod sin Vilje.

Jomfruen. Heller død!

Mette. Jeg ynker Eder, ved min Sjæl; mens hvad Raad?

Jomfruen. Ak, jeg véd ingen; min Hjertens Mette, hjælp!

Mette. Hvordan Djæveln kan jeg hjælpe?

Jomfruen. Fly mig ham engang i Tale.

Mette. Det haver I kun værre af, for der er dog ingen Redning.

Jomfruen. Fly mig ham i Tale, ellers maa mit Hjerte briste; ja min Hjertens Mette, for alt det, jeg tror Eder til!

Scena 4.

Mette (alene).

Det er Forældre, der nøder deres Dotter til en Mand imod sin Vilje! Naar de ere døde, Fanden i Vold, da ligger den stakkels Dotter og sukker hos Manden, de har flyt hende. Hut-Salamisten! var jeg i Jomfruens Sted, ja jeg skulde nok tage hannem, det Gjøgelværk; jeg vilde ikke gjøre mig en Tanke derom; mens han Pande skulde, ved min Sjæl, værke, om jeg ellers kunde sætte ham dem store nok. Saa meget ondt som jeg skulde lide hos hannem, saa meget godt skulde jeg have hos

andre igjen; det gik lige op. Mens hun er gal. Jeg faar dog at hjælpe paa hende; jeg vil se, jeg finder hannem.

ACTUS 3.

Scena 1.

Peder. 2 Pitzerstikkere.

Peder. Her er I nu, Karle; kan I nu noget, det maa I se til. Er der flere end I to her udi Byen?

1. Pitzerstikker. Keine Meister als ich.

2. Pitzerstikker. Kene Mesters als wi.

Peder. Ikke det? Mens hvilken er den bedste af Eder? Det skal jeg vide.

1. Pitzerstikker. Das bin ich ohne Zweifel. Ich habe für so manche Fürsten und Potentaten gearbeitet, noch ist das geringste nicht an meiner Arbeit getadelt worden.

2. Pitzerstikker. Holt, min lewe Hans Friderich, ik wet ok wol wat.

1. Pitzerstikker. Was wollet Ihr wissen? Ich diene ja in Prag, da hab' ich für den Stadtfürsten gearbeitet. Habet Ihr nicht in Prag gelernt, so ist alles nichts.

2. Pitzerstikker. Dat willen wi to sehn krigen, wen't dar to kümt.

1. Pitzerstikker. Ei, Herr, redet so nicht! Ich will Euch einen Ring so nett stechen, dass weder Ihr noch wer es wolle das geringste nicht daran sehen könnet.

Peder. Den Kunst kan jeg og; du taler, min Sjæl, for store Ord; de fylder ingen Sække. Den anden er den bedste. Hør, staar I her ved Døren, og kommer I her frem! Nu vil jeg gaa ind til Greven.

Scena 2.

De forrige. Greven. Friherren.

Greven. Hvor er de da?

Peder. Her er de, Eders Naade.

Greven. Er de og vel gode?

Peder. De bedste, her er i Byen, som de har selv soren for mig.

Greven. Hr. Baron og Fætter, jeg vil lade mit grevelige Vaaben udstikke. Her ser han Modellen; hvad tykkes han?

Friherren. Kostelig, kostelig, min Hr. Greve! Saadant har man aldrig set i Dannemark før. Nu kan et Skjøde paa 10 Tønder Korn parere saa meget som et før paa 500 Tønder.

Greven. De Løver med Kroner de stikker af, mens overalt den Krone ovenpaa!

Friherren. Mere end gement! Naar Greven haver talt med dem, mener jeg og at lade føre mit ud.

Greven. Hört her, Meister!

2. Pitzerstikker. Wat wil den de Junker?

Greven. Denne er vist ingen god Arbejder! — Ich will mein gräfliches Wappen bei Ju stechen lassen.

2. Pitzerstikker. Wol, komt, lat uns kiken; dat is gut, dat passert. Heb ik enmal enem von Adel, als Ju, sin Wappen makt; da waren wol so vel Kronen op als hir. Wi het he nu? Sin Vadder was Snider bi de König Christian west.

Greven. Ih! han duer ikke det ringeste. Det er vist en Læredreng. Han har aldrig gjort Vaaben i hans Dage. — Hört her, ist da keine Grafen in Ju Lande?

2. Pitzerstikker. Ja gewiss, awer se sint nich bred.

Greven. Ei zum Teufel! was lumpen Land ist das?

2. Pitzerstikker. Wo nu, to'm Düwel! Sint ok de Grawen allhir nich grötter, als dat man se öwerpissen kan.

Friherren. Keine Freiherren auch nicht?

2. Pitzerstikker. Ja, Gott beder't; se mögen betteln, wo se willen.

Greven. Hvad for en lumpen Karl er denne! Dreng, bort med hannem!

Peder. Saa, ud af Døren! Lær at sige »Eders Naade« en anden Gang.

Greven (til 1. Pitzerstikker). Kommt Ihr her, Meister!

1. Pitzerstikker. Was haben Ihro hochgräfliche Excellenz zu befehlen?

Greven. Nu har vi den rette fat!

Friherren. Det synes, han har et godt Haandelav!

Greven. Könnt Ihr mir dies Wappen ausführen?

1. Pitzerstikker. Ihro hochgräfliche Gnade wollen mich's sehen lassen? Das ist, bei Treu, ein herrliches Wappen! Die Krone aber will ich noch etwas grösser machen, so hat sie besseres Ansehen, oder auch was verändern.

Greven. Den Karl forstaar Kunsten.

1. Pitzerstikker. Gnädigster Herr! Wo Ihro Gnaden so beliebt, so will ich eine fürstliche Krone daraus machen oder gar eine zugemachte Krone. In der alten Kirche zu Prag hab' ich solch' eine gesehen.

Greven. Jeg vil ikke tro, hans Lige er udi Evropa!

Friherren. Han skal ogsaa arbejde for mig. Mens der kommer Grevinden og min Kjæreste; mig synes, de ere ikke vel tilfreds.

Scena 3.

De forrige. Grevinden. Friherinden

Grevinden. Ja Gu' skal de ud med deres 1000 Rigsdaler!

Friherinden. Hvad? Det er intet nok! Fiskalen skal i Færd med dennem! Det er crimen læsæ.

Grevinden (til Greven). Allerkjæreste, lader spænde for Eders Vogn!

Greven. Hvor skal jeg hen?

Grevinden. Paa Slottet, paa Slottet!

Friherinden (til Friherren). Og I med! Tager Eders Vogn med! Naar hver sidder i sin, saa parerer det mere.

Greven. Mens hvad skal vi gjøre paa Slottet?

Grevinden. Klage! klage!

Friherren. Hvorover?

Grevinden. Er det ikke nok at klage over, da véd jeg intet.

Greven. Fortæl os det.

Grevinden. O, Skam skal de faa!

Friherinden. Ja, Djævlén skal tage dem!

Grevinden. De ubesindige!

Friherinden. De Fantaster!

Grevinden. De haardnakkede!

Friherinden. De dumdristige!

Greven. Hvad nyt er da paa Færde?

Grevinden. Fortæl dem det Søster.

Friherinden. Der kom vi ind i en Barselstue —, fortæl det selv, Søster, jeg kan ikke for Harme.

Grevinden. Det første vi kom derind, sad der en Hob Fruer om Sengen. De rejste dennem op mod os. Vi tog strax, som I kan tænke, de øverste Pladser. De andre blev staaendes.

Dermed bad Barselkonen dem sætte sig. »Tak, Søster lille«, sagde den ene, »vi har sat saa længe«.

Friherinden. Mærker I dette?

Grevinden. »Ah, jo, sætter Eder«, begyndte atter Barselkonen. »Det er fortrædeligt at sidde«, sagde de andre. »Vil I da slet intet sidde?« sagde nu end en Gang Fruen. »Nej, nej«, fik en anden an; »nu er det, min Sjæl, bedst at spadser«, — og det med en spodsk Mine.

Friherinden. 1000 Daler! 1000 Daler! Opper snart og giver det an; sætter noget til, paa det det kan have des bedre Klem. Vi staar derved.

Greven. Jeg ser intet, hvad man kan give dem an for.

Grevinden. Hvad? Vil I ikke staa paa Eders Respekt?

Friherinden. Hvad? Agter I intet om Eders Ære?

Grevinden. Jo! — for vi er dog mere end Friherinder*).

Friherinden. Hvad nu? Ere vi ikke ogsaa Herrestandspersoner?

Grevinden. Jo, mens det lugter dog noget af Adel.

Friherinden. Hvilken Snak! Det Ord »Fri« har noget at betyde.

Grevinden. Der er dog Forskjel paa Folk.

---

*) Saaledes eller omtrent saaledes have de allerfleste Haandskrifter. J. H. Schlegel's ellers ikke meget gode Afskrift (Ny kgl. Smlng. 833, 4to) har Repliken i denne Form: »Noget finere maatte I være imod Greven og ikke tale ham saa til, fordi de ere dog mere [end] som en Friherre«. Men skjønt dette i og for sig er fortræffeligt, kan Repliken dog nok forstaaes som den er, og der er ingen tvivlende Grund til at antage, at noget er gaaet tabt.

Friherinden. Faa den Skam, der vil være Grevinde, for de har ingen Lykke i Dannemark*).

Grevinden. Ræven sagde saa om Rønnebærrene.

Friherinden. Ikke en Fodsbred vil jeg vige dig.

Grevinden. Du kommer vel til at vige, naar det er mit Alvor.

Friherren. Jeg faar at skille dem ad fra hinanden, eller der bliver Galskab af. — Nok, nok af denne Snak! Ser her, ser her, Hjerte; jeg vil lade stikke mit ny Vaaben; kommer og raadfører mig. (Til Pitzerstikkeren.) Ist's nicht gut so, Meister?

I. Pitzerstikker. Gut, Hr. Baron, freiherrliche Excellenz. Die Hörner aber will ich wegnehmen.

Friherinden. Faa jeg Skam, om I skal. Han har baaren dem saa længe, han skal vist beholde dem herefter. Vil I sætte ham endnu et Par til, for at fylde op, det kan I gjøre.

I. Pitzerstikker. Meine Frau, ich darf mich nicht darin mengen. Ich will's so bleiben lassen.

ACTUS 4.

Scena 1.

Jomfru Skovsgaard (alene).

Gjerrighed er en ond Rod, men hvordant at lignes med Ærgjerrighed? Den lader en anden Rum, omskjønt den ingen noget meddeler, i den Sted at denne sværmer, larmer, sætter Alting op og ned, raser, bruser, intet uden for Vindstøv, som i et

---

*) Herved maa naturligvis først og fremmest tænkes paa Leonora Christina Ulfeldt, der paa den Tid Stykket blev skrevet og endnu nogle Aar efter hensad som Fange i Blaataarn.

Øjeblik forgaar. Tænker, jeg ikke maa være i Fred! Hvor lidet mente jeg, at den opblæste Aand skulde forhindre min Glæde! Hvor lidet har det været i mine Tanker! Dog kommer den nu, jeg véd ikke ved hvad Middel. Nu forventes al min verdslig Lykke. Er det ikke nok, du forgiftig Aand, er det ikke nok, du gjør dem galne, hvilke du allerede har fæst i din Bolig? Lad mig være i Fred, forhindre mig intet udvortes; for i mit Bryst har du aldrig været, ikke heller skal komme. I Kjærlighed, i Kjærlighed er jeg bestandig; jeg er elsket og elsker. Er det ikke nok? Nej, nej, nu ser jeg først, at Ordsproget er falsk: Kjærlighed overvinder Alting. Jeg vilde aldrig klage, ikke heller turde, var det en urimelig Kjærlighed. Langt derfra. En uforvarendes Forandring har ikkun gjort Skilsmisse mellem os. Førre var vi hinandens Lige i Aar og Stand, Byrd og Blod. — Døren gaar; det tør vel være Mette, der kommer. Mon min egen intet være med?

Scena 2.

Jomfruen. Baronnen.

Jomfruen. Ak!

Baronnen. Frøken, Frøkelein, min Frøken! Hvorfor forfærder I Eder? Det er Eders Friherre, Eders Baron, Eders Herre. I maa intet mere hedde Jomfru. Jeg vil ingen Jomfru have, det er altfor lidet for mig. Der skal være stor Beskaffenhed hos den, jeg vil have.

Jomfruen. Da faar Baronnen intet tage mig, for jeg er Jomfru.

Baronnen. Nej vist ikke saa! Eders Fader er en Greve, Eders Broder Greve, Eders Fæstemand Friherre; hvor kan I da være Jomfru? Holder I ikke meget af mig?

Jomfruen. Jo vist, og mest naar I er allerlængst fra mig.

Baronen. Du skalt ikke heller gjøre det forgjæves. Jeg har saa mange smukke Diamanter. Guld og skjøne Perler, min Dukke. Dem skalt du have at sidde og rage udi, mens lad intet blive borte.

Jomfruen. Min Hr. Baron, før vi kommer sammen, faar jeg at sige Eder ret Sandhed, paa det der skal ikke siden komme Pik imellem os. Først saa faar I slet intet med mig.

Baronen. Det skader intet, jeg har nok for os begge.

Jomfruen. Jeg vil være holdt gruelig prægtig, lækker og vel og gider gjerne haft Selskab.

Baronen. Ja, ja, naar vi faar været paa Landet et Aar eller halvandet, da forgaar det nok af sig selv.

Jomfruen. Mens jeg er mægtig fri opfød og gider gjerne talt med enhver; kanske I kan fortryde paa det?

Baronen. Nej, saamænd, lidt gaar hen, siden I ikkun intet leger bort eller giver bort; det skal fortryde mig, for det haver været os saa tungt og farligt at erhverve. Min Fader og jeg, ak hvor vi mange Gange har hasarderet baade Liv og Ære! Jeg faar at fortælle Eder noget af vores Liv og Levned, thi nu er vi hartad ét; derfor maa jeg nok betro dig det som ingen anden. Det gaar underlig til i Verden. Min Fader var en liden Pog og løb om med de hersom Tartarer, de kalder dem. Hvordan han var kommen til dem, véd jeg ikke; jeg vil dog intet tro, han var fød af dem. De lærte hannem allehaande smaa Kunster, som springe gjennem en Tøndegjord og abe sig efter alle Dyr med Munden. Dette befaldt en Foged paa en stor Herregaard, der de kom forbi, saa vel, at han tog hannem til sig og lod de andre gaa. Fogdens Husbond var af de, der ikke meget giver Agt paa deres Dont, saa han havde Tøjlen temmelig fri. Min sl. Fader

var nem, saa Fogden og paa det sidste brugte ham i allehaande smaa Tyveri, hvor udi han blev saa udlært, at som Fogden stal fra Husbonden, saa stal han fra Fogden igjen. Paa Sikasten blev det mærket; det er ondt at stjæle, hvor Bonden er selv en Tyv. Fogden vilde strax derfor af med hannem; mens min Fader vidste vel Raad. Alle Fogdens Stykker aabenbarede han for Junker, saa Fogden maatte ad Døren, og han for hans Troskabs Skyld kom i hans Sted igjen. Da var hans Husbonde vel an, han slap Fanden og tog ved hans Oldemoder igjen. Det varede ikke derfor længe med ham, han var ruineret i en kort Tid. Min Fader maatte ogsaa tidt derfor ved andre forstrække ham Penninge, han havde staalet fra ham selv; mens han saa sig dog for, at han intet tabte. Thi der han vidste; at Junker maatte gjøre Opbud, lod han sine interesserede det vide, hvilke greb Junker an, saa han maatte stille dem tilfreds, før det kunde have Fremgang. Siden drev han Kjøbmandskab. Undertiden vandt han noget ved allehaande Smaagreb, men det kunde dog intet klække, førend Krigen ankom for 20 Aar siden. Man var om at faa Proviant, saavel til Flaaden som til Soldaterne, og det i en stor Kvantitet. Af Landet kunde man intet faa, man fik at kjøbe dyre for Penge. Dette tog min Fader i Agt. Et Aar tilforne havde han med nogle flere ladet komme en forfærdelig Kvantitet af allehaande Fisk, tænkte at gjøre træfflig Marked. Mens enten det var for længe under Vejs eller og ikke vel forvart, véd jeg ikke; der det ankom, var det fordærvet altsammen. De dølged det ligevel, at ikke den store Skade, de havde lidt, skulde svække deres Kredit. Da tænkte min Fader strax, hvordan han kunde bringe sin Vare ud, gik strax hen og bød sig til, at han vildeournere saa meget, som det behov gjordes. Sagde og, at han passed intet paa rede Penge, naar han kun blev betalt efter

Krigen. Alle bleve glade ved dette. Han solgte sin Vare, ligesom han selv vilde, og fik den Forsikkring, han begjærte; mens de arme Soldater maatte kaste det ud paa Gaden, og Halvparten døde eller bleve syge. Vel blev der meget mumlet om; mens min Fader vidste (kan I vel tænke), paa hvad Maner Skylden kom paa dem, som havde taget det af hannem, saa vel en Snes Mennesker kom til Ulykke og blev afsatte, fordi de ikke bedre havde Opsyn med Proviantet. Min Fader efter Krigen, formedelst der ej var Penge, fik det bedste Gods her i Riget udi Betalning, med Rente og Rentes Rente; dermed var min Fader en holden Mand, og noget derefter ved en god Skjænkads blev han nobiliteret. Hvad mig angaar, som jeg havde Middel, gav jeg mig til Hove og holdt mig altid til dem, der havde Herrens Øre. Jeg var deres Spejder, deres Træl, lidde, hvis de vilde bære paa mig. Havde Herren changeret sin Favoritet 10 Gange om Dagen, saa havde jeg forandret med, og den, der var i Kredit, kunde komme mig til at bedrage hvem han vilde, ja Herren selv; saa jeg sjelden ikke heller skjøtted om at lade mig se. Jeg strided saa hen til den sidste Krig, da hjalp min Gud, at jeg blev Krigskommissarie; da gik min Plov. Man kunde nok kjende, jeg var min Faders Søn, i én Træk. Jeg faar at fortælle Eder det. Den Distrikt, som jeg var over, var et træfflig skjøn Amt; enhver vilde have det til sin Assignation. Alle Oberster bød mig Penge over Penge. Jeg tog og Penge af dem allesammen, mens bad enhver à part, de skulde tie stille, paa det ingen skulde støde det om igjen, og intet fortryde, om det vared noget længe, før de kom derind. Imidlertid loved jeg Amtet, det skulde blive fri for Indkvartering, og det formedelst en stor Sum Penge, de maatte give mig. Der nu Tiden kom, jeg intet længere kunde holde min Bestilling, da akkordered jeg hemmelig med

Fjenden (ikke for smaa Penge), saa at han kom derind og ganske udplyndred Amtet. Det kaldtes da en Ulykke, og ikke én saa, jeg havde bedraget. Hvad tykkes Eder? Var jeg ikke en klog Mand? Det har gjort, at jeg er Friherre den Dag idag er.

Jomfruen. Eder sker Uret, Baron, om' I ikke bliver ophøjet.

Baronen. Taalmodighed, Taalmodighed! Det tør vel komme med Tiden. Imorgen hedder I først Fru Friherinde; saadan én Træk endnu kan og vel gjøre Eder til Grevinde. — Mens hvad er det for en Strabatser, der kommer i Eders Kammer?

Jomfruen. Det er min Fætter, der kommer nylig af sin Rejse.

Baronen. Er han ikkun Herremand?

Jomfruen. Nej, intet andet.

Baronen. Skiller Eder af med hannem, det første I kan. Kommer der nogen og ser, I tal med en Herremand, da haver I Spot deraf. Jeg vil gaa ind til Greven, til han er borte igjen. De véd sommetider intet den Respekt, de skal give os, og siger man dennem det, er de færdig at klappe paa Kaarden; føj, føj!

Scena 3.

Jomfru Skovsgaard. Junker Skovsgaard. Mette.

Skovsgaard. Min allerkjæreste!

Jomfruen. Ak, min Skovsgaard!

Skovsgaard. Hvordan finder jeg Eder?

Jomfruen. Eders, som jeg altid har været.

Skovsgaard. Hvad forhindrer min Lykke da?

Jomfruen. Altfor meget.

Skovsgaard. Intet kan forhindre den, naar I er, som I altid har været.

Jomfruen. Ja vist er jeg det; men i Aften skal jeg rykkes fra Eder, det er at sige, skilles ved mit eget Hjerte.

Skovsgaard. Før skal jeg dø tusinde Gange.

Jomfruen. Før skal jeg hverken se Sol eller Maane.

Mette. Slidder, Sladder! Se, hvordan de staar!

Skovsgaard. Skal jeg forlade den, mig saa højt elsker.

Mette. Mens hvad vil I da gjøre?

Jomfruen. Dø, dø tilsammen.

Mette. Jeg tænker, det bliver Alvor ret nu. Hvem der kunde hjælpe dem noget! Jeg plejer at kunne finde paa noget. Lad mig betænke mig vel. Jeg har et Anslag i Sinde, kunde det gaa an.

Jomfruen. Hvad, vedst du nogen Raad?

Mette. Hvem véd, hvad jeg tør!

Skovsgaard. Alt, hvad Mette vil have, er hendes.

Mette. Eders Fader vil give Eder en Baron for hans Penges Skyld.

Jomfruen. Det er vist nok.

Mette. Om man kunde mage det saa, at han tænkte, Baroneren havde slet intet?

Jomfruen. Hvordant kan det ske? Al Verden véd jo, han er rig.

Mette. Jeg har gjort andre Pudser tilforn. Han og hans Forfædre have grueligt bestaaen Kongen?

Jomfruen. Intet vissere end det. Han har selv bekendt for mig ret nu en hel Hob af hans Tyveri.

(Mette tager Junkeren til en Side og snakker med ham.)

Skovsgaard. Mens paa det sidste kommer det for en Dag.

Mette. Lad mig kun sørge. Men I skal siden og sørge for mig. I véd, jeg har altid været lidt af Grevens Peder. I forstaar vel?

Skovsgaard. Stod det ikkun paa intet andet!

Mette. Nu, da gaar hen, Jomfru, og drager Eder paa! Frue skal i være inden i Morgen, om Junker duer ellers noget. Og I, Junker, gaar hen og klæder Eder vel, det bedste I kan, og kommer snart igjen til Aften.

Skovsgaard. Mens jeg er intet buden.

Mette. Er I en Ungkarl og ikke næsvis? Gjør, som jeg siger! Jeg gaar og forretter mit Ærinde.

Skovsgaard. Mit Sind giver mig, vi bliver dog lykkelig.

Jomfruen. Jeg staar imellem Haab og Frygt.

Skovsgaard. Galskab har bragt os saa vidt fra hinanden, saa kan maaske og Mettes Galskab fly os sammen igjen. Hvem tænkte, at en blot Titel kunde foraarsage, at man skulde forskyde Børn, Frænder og Venner. Kunde det ske, saa er der intet saa underligt, man maa jo forvente mere underligt. Om I vil saa, skal I dog aldrig blive nogen andens, mens jeg lever.

Jomfruen. Med min Vilje, aldrig uden Eders!

ACTUS 5.

Scena 1.

Grevinden. Friherinden. Mette.

Grevinden. Den Skammel skal man tage bort og lade Tapetet alene.

Mette. Fru Grevinde, de skulle sidde paa Knæ, mens Præsten læser over dem.

Grevinden. Hvad Knæ? Det gjør du og dine Lige. Der

er Forskjel paa Folk. Sæt to Stole bag dennem, som de kunne sidde paa, mens Præsten gjør Brudevielsen. Naar de skal give hverandre Hænder, er det Tid nok, de staar op. Saa skal og én sige til Præsten, at han for ingen Del lægger sin Haand paa deres Hoveder.

Friherinden. Søster Grevinde, han maa ikke heller sige: Med Møde og Arbejde skulle I søge Eders Brød; han faar at springe over det; det kan ikke skikke sig i vort Stand.

Mette (ved sig selv). Det er Sanden, hun siger. Der er ingen, der har mindre Behov at arbejde, end de som betler; og det er frit i deres Stand.

Grevinden. Men skal Præsten sige: Med Kummer og Smerte skulle I føde Eders Børn?

Friherinden. Det véd jeg ikke, i Sandhed.

Grevinden. Lider Gemaler Smerte med deres Børn? Sig dog! thi jeg har ingen fød, siden jeg blev Gemal.

Friherinden. Ja, gjører de saa! Jeg kan mindes, Hertug Ernst Gynthers Gemal havde altid gruelig Smerte.

Grevinden. Hør Børn, men de ringer, hvordant mager vi det? Var der ingen hos, naar nogen af vores Prindsesser havde Bilager?

Friherinden. Jeg var der vel, mens hvem kunde tænke, at det skulde engang komme os til at bruge samme Maner? Derfor gav man ikke saa nøje Agt paa Alting. Sagte, sagte! her er Brudgommen. Hver paa sit Sted!

Scena 2.

De forrige. Greven. Baronen. Friherren. Skovsgaard
med den hele Brudeskare.

Greven. Min Hr. Søn, bliv her hos Frøkenen, Eders Brud. Vil min Fætter Baron følge mig her op? de andre bliver der

neder. Messieurs, lader vel Rum imellem os og Eder! Der er ingen, der er mere end Herremænd. Mens hvem er den? Han er vel klædt.

Skovsgaard. Om jeg maatte have den Ære at kysse Grevens Haand?

Greven. Ja saamænd! Hvem er han?

Skovsgaard. Grevens nære Slægt. Min Fader og han er næste Fættre.

Greven. Fættre? Fættre? I forabuserer Eder.

Skovsgaard. Greven og min Fader er jo Sødskendebørn.

Greven. Javel, før denne Forandring; mens nu haver jeg ingen Fætter.

Skovsgaard. Hvo kan ophæve det?

Greven. Kongen!

Skovsgaard. Kongen haver sat Eder i stor Værdighed, mens derfor er I ikke bleven et andet Menneske.

Greven. Gaar ned igjen eller slet bort! I var intet budet; I flyr Eder selv i Ulykke. Vel har I rejst, mens intet lært. Hvordan kan jeg være Greve og Eders Fætter? Ser til, hvad I taler! Ho, hej! Kalder mig min Søns, den unge Greves Hovmester ind! Han har rejst i mange Aar; han skal anderledes tolke det ud, hvad Herrestanden er. Vi ville høre hannem, til Præsten kommer.

Scena 3.

De forrige. Dr. Faustus.

Dr. Faustus. Haver Hs. højgrevelige Excellents noget at befale?

Greven. Den Discours, Seigneur, I førte sidste Gang, kan jeg intet høre for tidt.

Dr. Faustus. Hans grevelige Naade véd, jeg er hans underdanigste Tjener; mens den Discours er for lang. Dersom I, naadige Herre, saa behager, vil jeg kun tage en Extrakt deraf.

Greven. Hel vel.

Dr. Faustus. Ligesom Verden skiftes i 4 Parter, Asia, Afrika, Evropa og Amerika, saa deles og alt, hvad paa hende er, i 4 Parter: for det første Herrestandspersoner, saasom Kejsere, Konger, Fyrster, Grever og Friherrer; for det andet menneskelig Personer, saasom Adel, Borgere og Bønder; for det tredie alle Slags Dyr, Fugle og Fisk; for det fjerde Træer, Urter og al anden Gevæxt. Saa mærker nu: saa meget som Dyrene er over al Gevæxt, saa meget er Menneskene over Dyrene, og lige saa meget er Herrestanden over Menneskene igjen. Vi vil kun denne Tid tale om de tvende sidste Grader i Herrestanden, om mig er permitteret at sige sidste; thi vist er det, om man vil raisonnablement raisonnere, da kan disse ikke lettelige Konger og Fyrster noget eftergive. Ita argumentor. For det første om Konger: Konger behøves for Landets Velfærds Skyld og Nytte; Grever au contraire er ikkun for deres eget Bedste. Er den nu ikke bedre, som tjener eller nytter ingen, end den, der skal lade sig være en andens angelegen. For det andet om Fyrster: Fyrste hedder paa Latin dux, quasi qui ante it; Greve hedder paa samme Sprog comes, quasi ducis comes. Nu spørges, om den, som følger af fri Vilje og utvungen, er ikke bedre og højere meriteret end den, som er nødt til at føre og ducere? den, som gaar efter, er bedre end den, som gaar for?

Mette (ved sig selv). Saa er Hunden og bedre end Herren.

Dr. Faustus. Hvad Friherrer angaar, da er der vel ingen, der jo véd, hvad fri er. Den, som fri er, er ikke obligeret til

nogen Ting i Verden, og han kan lægge sig paa en Løjebænk og ikke rejse sig sin Livstid. Er det ikke roligt? Jeg befinder, naar jeg dybt eftertænker, at det latinske Baro kommer af det tydske Bår, paa danske: Bjørn; fordi Friherrer har den Frihed, at de kan blive hjemme og forvare Bjørnehuden, som i de Dage tjente i Steden for Sengeklæder.

Greven. Hvem banker paa Porten og forstyrrer os?

Mette. Det er gjerne Præsten.

Scena 4.

De forrige. Peder.

Peder. Hjem, hjem, Baron! Snart! Her er Djævlen i Gryden.

Greven. Raser Drengen?

Peder. Nej, jeg raser ikke; de ere hjemme at beskrive og vil tage alt det han har.

Baronen. Hvem?

Peder. Fiskalen. Han siger, alt det I haver har været Kongens og bør at komme til hannem igjen.

Baronen. Fiskalen?

Peder. Ja, Fiskalen! Gaar i Tide! Han har det endnu ej altsammen borte.

Baronen (ved sig selv). Jeg faar at gaa; mit Hjerte er ganske beklemmt. Det er vist nok, jeg har været for dristig. Det skal dog ingen Nød have; jeg faar at smøre.

Greven. Han er ganske perplex.

Baronen. Eders højgrevelige Naade og Excellents, jeg vil hjem at se, hvad paa Færde er. Det maa kanske være en Abus. Paa Timen er jeg her igjen, om de vil have Patients. (Han gaar.)

Grevinden. Hvor skal nu gaa til?

Greven. Mon den Dreng og være vis paa, det var Fiskalen?

Peder. Ja vist er det, Eders Naade. Jeg talte selv med hannem. Han sagde, han havde 37 Poster mod Baronem.

Greven. Da skal han næp undgaa. Hvad er heri at gjøre?

Grevinden. Min Dotter faar han aldrig.

Greven. Mens om han kommer os til at give Penge, om vi ikke holder Løfte?

Grevinden. Vi ville sige stift nej.

Greven. Ih, alle Folk véd, at vi ere her forsamlede for at gjøre Bryllup.

Grevinden. Det er det værste.

Mette. Se, der véd jeg gode Raad til. I vide, at Junker Skovsgaard elsker Eders Dotter. Lader Præsten, som er her, give dem tilsammen, førend Baronem kommer her igjen, saa mén alle Folk, det er for deres Skyld, at man er her forsamlet, og Baronem betager I hermed Haabet.

Grevinden. Det var et godt Raad. Hvad siger du, Dotter?

Jomfruen. Ak, min Hjertens Moder, saa bliver jeg ingen Herrestandsperson!

Grevinden. Det er bedre at lide vel Frue, end at betle Friherinde. Hvad siger Monsr. Skovsgaard?

Skovsgaard. Heller end gjerne, om min Lejlighed var saa, jeg mig kunde gifte.

Greven. Se der, Fætter! Jeg forskriver Eder strax en af mine bedste Gaarde med min Dotter, der hør ingen vidtløftig Stil til. Gaar ud og gjører klart. (Greven sætter sig at skrive.) Der er det. I kan selv sætte mit grevelig Signet for.

Jomfruen. Min Hr. Fader, min Mette og Peder har saa længe lovet hinanden.

Greven. Nu, nu, der har du et Brev paa en Bondegaard, fri deres Livstid. Snart ud! der kommer Baronem. Jeg vil

holde ham op imidlertid; lad kun Præsten intet gjøre lang Ceremoni.

Scena 5.

Greven. Baronen.

Baronen. Har jeg, har jeg ikke holdt mit Løfte? Jeg puster, jeg kan intet tale, for jeg var saa hastig.

Greven. Min Hr. Fætter —.

Baronen. Hvorfore ikke Søn?

Greven. Min Hr. Fætter, saadanne Stød giver Verden. Glæder Eder dog, at I haver saa længe haft Middel, at I derved kunde komme i Herrestanden, hvilket er højere at æstimerer end mange Tusinde.

Baronen. Min Hr. Fader, det er ikke saa.

Greven. Jo mænd, Fætter. Jeg agter ikke al Verdens Rigdom ved den Stand, jeg er kommen udi.

Baronen. Lader mig tale!

Greven. Jeg véd vel, hvad I vil sige. I mener, at Herrestanden hjælper lidet, naar man ikke kan føre den ud. Men om jeg skulde end svelte det hele ganske Aar, da er mig nok, at jeg ikkun én Gang kan sidde øverst.

Baronen. Maa jeg nu?

Greven. Lad dem tage bort, hvad de vil; den Titel, den Titel, den staar fast.

Baronen. Der har jo ingen taget noget fra mig.

Greven. Ja I mener, det staar in sequestro endnu? Mens tror, hvad der disputeres, er nær borte. Mens hvad hjælper det? I haver haft det længe nok, I maa endskjønt engang miste det.

Baronen. Han gjører mig slet gal, der er intet in sequestro.

Greven. Det er lige det samme, det er beskrevet; men det uansét —

Baronen. Der er heller intet beskrevet; der har ingen Fiskal været. Det er kun en Puds, kan jeg tænke, nogle af mine Kammerater har villet gjort mig for Gjækkeri, for der er slet intet om.

Greven. Er det vist?

Baronen. I kan lade forfare.

Greven. O, hvad de haver skjæmtet groft med Eder! Det haver voldt, at Eders Brud allerede ved Præsten er given bort til en anden med min Vilje og imod hendes egen. Farvel, takker Eders Venner for høflig Skjæmt!

Baronen. Jeg begriber det ikke.

Greven. Jeg vel. — Farvel!

Der er ikke det samme, det er beskrevet, men
der er heller intet beskrevet; det har ingen
skal være. Det er kun en Puds, som jeg tænkte, havde et
Kammeret, der vilde gøre mig for sig selv, for det er
intet om.

Der er det ikke.
Kammeret. I kan have fortalt.
Der er. O, hvad de laver altsammen, hvad de
har vellet, at deres Bredde allesteds ved Trossen er given, det
er en anden med min Videnskab om deres egen. Deres
Bredde for sig selv, det er det ikke.
Der er det ikke. Det er det ikke.

